

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 17C/199/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225091
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2014:1212225091.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave pred sudkyňou JUDr. Michaelou Pacherovou, PhD. v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody 125,- € a nemajetkovej ujmy 605,- € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a** .
Súd žalobu **z a m i e t a** .
Žalovanému súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 sa žalobca domáhal, aby súd žalovaného zaviazal na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: 1233313 dlžníčkou (povinnou) Žofiou Ličkovou, nar. 09.03.1976 (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci číslo EX4005/2010) v zákonom stanovenej lehote. Žalobca sa zároveň domáhal vydania rozsudku, ktorým by súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi 125,- eur z titulu majetkovej škody a 605,- eur z titulu nemajetkovej ujmy.

V žalobe žalobca uviedol, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere č.: 1233313 navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č.: 1233313 dlžníčkou Ž. Y.N. , nar. XX.XX.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou

2

17C/199/2012

exekučnej veci číslo EX 4005/2010. Súdny exekútor predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu (Okresný súd Bratislava II) a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spísanú súdnym exekútorom prijal na ďalšie konanie, čím došlo podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, bez ohľadu na to, či exekučným titulom, pre ktorý sa exekúcia navrhovala vykonať, bolo rozhodnutie všeobecného súdu (štátneho orgánu), rozhodnutie rozhodcovského súdu, alebo exekučným titulom bola napr. notárska zápisnica. Exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 03.02.2011 a to rozhodnutím o poverení, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 11 mesiacov). Žalobca mal za to, že v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému

súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietiahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe, keď ním prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Žalobca uviedol, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu. Žalobca uviedol, že výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomerami ťažkosťami. Hmotná škoda pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, pričom žalobca uviedol, že z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, resp. pracovné a obchodné zmluvy.

Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku insolventie povinného, keď neexistoval

3

17C/199/2012

akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov žalobcu, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca vyčíslil nemajetkovú ujmu s poukazom na doktrínu prijatú ústavným súdom, pričom poukázal na nálezy ústavného súdu sp. zn.: III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 142/06-28, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36, III. ÚS 301/05-38 a III. ÚS 82/03-25. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prietiahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk (cca 660,- eur), t.j. cca 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Žalovaný, v písomnom vyjadrení zo dňa 26.08.2013, žiadal žalobcu v celom rozsahu zamietnuť majúc za to, že žalobca nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súlad postupu žalobcu s dobrými mravmi, danosť príčinnej súvislosti ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Žalovaný uviedol, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli sudy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalitnému posúdeniu prípadu, a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky kritéria zákonnosti. Žalovaný mal za to, že z ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku platného po 01. 06. 2011 vyplýva skutočnosť, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu, teda aj rozhodcovského rozsudku. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 16/02 dospel žalovaný k názoru, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní, keď skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov

podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Žalovaný taktiež uviedol, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov, keď žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania, keďže mal za to, že k uplynutiu lehoty na rozhodnutie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie došlo tri roky pred dňom, kedy bola žalovanému doručená žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal vznik a ani výšku škody. Podľa žalovaného, akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikala/vznikla žalobcovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a jej uplatnenie považoval žalovaný za účelové, keďže žalobca ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy za žalobcom veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa žalovaného nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami.

4

17C/199/2012

Žalovaný taktiež uviedol, že žalobca nepreukázal tak vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytovať náhrada v peniazoch. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy sa vychádza z významu sporu pre žalobcu, zo skutočností, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave, ako aj zo skutočností či sa jedná o právnickú alebo fyzickú osobu. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011 žalovaný uviedol, že pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. Žalobca nekonkretizoval, v čom spočíval "zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov" žalobcu, a ako situácia "ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa". Žalovaný s poukazom na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360 a článok v denníku SME zo dňa 16.07.2012 uviedol, že žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. V takomto prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti žalobcu považoval žalovaný za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si žalobca uplatňoval nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva žalobcu, už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce.

Súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného, ktorí sa na pojednávanie súdu nedostavili, hoci boli riadne predvolaní. Súd prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Právny zástupca žalobcu svoju neúčast' ničím neospravedlnil, ani nepožiadala o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalobcu doručil súdu emailom, odoslaným dňa 17.09.2014, návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu spolu s návrhom na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejednávaním veci. Žalovaný svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 19.09.2014 z dôvodu hospodárnosti konania s tým, že nežiadala odročit' pojednávanie, s tým, že trvá na písomnom vyjadrení k žalobe.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Dôvodom pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. musí byť, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši prejudiciálna otázka. Túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám s poukazom na ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. V predmetnej veci zaujatosť zákonného sudcu, ktorý vec prejednáva, žalobca namietal už v podanej žalobe. O jeho námietke bolo rozhodnuté Krajským súdom v Bratislave ako súdom nadriadeným postupom podľa § 16 ods. 1 O. s. p. uznesením zo dňa 19.10.2012 č. k. 14NcC/71/2012-21, ktorým

zákonná sudkyňa JUDr. Michaela Pacherová nebola vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 17C/199/2012, keďže nebola zákonnou sudkyňou v predmetnej exekučnej veci.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 02. 7. 2013 č. k. III. ÚS 295/2013-12 sťažnosť žalobcu zo dňa 13. 12. 2012 proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.10.2012 č. k. 14NcC/71/2012-21 odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení nie je daný dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. a ani podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., keďže sťažnosť žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.10.2012 č. k. 14NcC71/2012-241 bola uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 02. 7. 2013 č. k. III. ÚS 295/2013-12 odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie a neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Súd preto návrh žalobcu na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Vykonaným dokazovaním oboznámením obsahu listinných dôkazov predložených žalovaným a zadovážených súdom (§ 129 O. s. p.), zistil súd tento skutkový stav veci:

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 0Er 93/2010, vedeného u súdneho exekútora JUDr. Pavla Halása pod č. 0Er 93/2010 bolo zistené, že oprávneným v exekučnom konaní bola Slovenská republika - Krajské riaditeľstvo PZ, Bratislava I, povinným: W. W. a exekučným titulom bol blok na pokutu nezaplatenú na mieste, ktorý vydalo Okresné riaditeľstvo PZ Bratislava. Žalobca zrejme omylom uviedol nesprávnu spisovú značku exekučného konania. Lustráciou súd zistil, že v konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp. zn. 37Er 3840/2007 na základe návrhu na vykonanie exekúcie žalobcu ako oprávneného zo dňa 10.11.2007, na podklade exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., Bratislava zo dňa 06.08.2007 sp. zn.: SR 5271/07 vydaného v prospech oprávneného proti povinnej Ž. Y., nar. XX.XX.XXXX (v žalobe zrejme omylom uvedený nesprávny dátum narodenia 09.03.1976), bola doručená tunajšiemu súdu dňa 05.12.2007 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pod sp. zn. EX 5486/07.

Dňa 19.03.2008 vydal tunajší súd poverenie č. 5102 050139*, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vykonaním exekúcie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť istinu 55 290,- Sk/1 835,30 € spolu so zákonným úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 65 050,- Sk/2 159,27 € do zaplatenia, trovy konania 12 669,- Sk/420,53 €, trovy exekúcie a trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní 6 059,- Sk/201,12 €. Exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky dňa 13.10.2011.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody,

ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, v znení účinnom od 01.01.2013, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1, 2, 3 citovaného zákona, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota

7

17C/199/2012

odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia. Najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8. Lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 27 ods. 1 citovaného zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok), účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

V zmysle vyššie uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného (žalobcu), proti povinnej Ž. Y., nar. XX.XX.XXXX, vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 37Er 3840/2007, vydal tunajší súd dňa 19.03.2008, na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručenej tunajšiemu súdu dňa 05.12.2007, poverenie na vykonanie exekúcie č. 5102050139*. Z uvedeného je zrejmé, že súd pri rozhodovaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie nedodrжал zákonnú 15-dňovú lehotu a exekútora poveril vykonaním exekúcie po uplynutí tejto lehoty.

Žalobca sa po tom, čo žalovaný jeho žiadosti na predbežné prerokovanie veci nevyhovel, domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ako

zodpovednosti objektívnej, je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, existencia majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prieťahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Nakoľko však právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z., účinná v období

8

17C/199/2012

namietaného nesprávneho úradného postupu, nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov alebo právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, súd dospel v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. k záveru, že je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nedodržaní zákonnej lehoty. Súd preto na základe uvedeného dospel k záveru, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, keď došlo k nesprávnemu úradnému postupu tunajšieho súdu, ktorý do 15 dní od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nepoveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal. Žalobca poveril znaleckú organizáciu -Ekonomickú univerzitu v Bratislave podaním znaleckého posudku. Úlohou znaleckej organizácie bolo určiť výšku majetkovej škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými prieťahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Z obsahu znaleckého posudku č. 1/2014 súd zistil, že znalecká organizácia škodu vyčíslila paušálne ako škodu pozostávajúcu z mzdových nákladov zamestnancov žalobcu, nákladov na tlač, nákladov na úpravu informačného systému, nákladov na poštovné, náklad na telekomunikačné služby. V znaleckom posudku bolo konštatované, že z dôvodu nečinnosti exekučného súdu bol oprávnený nútený overovať skutočnosť, či súd rozhodol v exekučnej veci, ako rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia, urgovať vydanie rozhodnutia, urgovať a spracovať sťažnosť na postup súdu, uhradiť poplatky, spracovať reakcie súdu na urgencie, prípadne vypracovať nové stanovisko. Overovať bonitu dlžníka, komunikovať s dlžníkom, overovať prijatie elektronického podania, urgencie/sťažnosti. Z obsahu exekučného spisu 37Er 3840/2007 súd nezistil, že by žalobca realizoval čo i len jeden úkon, tak ako sa to konštatuje v znaleckom posudku.

Náhrada majetkovej škody, tak ako si ju v konaní uplatnil žalobca nie je možné priznať, keďže nepredstavuje skutočnú škodu ani ušlý zisk. Paušálne vyčíslenie administratívnych výdavkov nemožno chápať ako skutočnú škodu. Dôkazné bremeno preukázať vznik a výšku skutočnej škody zaťažuje žalobcu. Z obsahu predloženého znaleckého posudku súd vznik skutočnej škody nemal z preukázané, preto pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom, súd jeho návrh v časti o náhradu škody zamietol. Žalobca sa taktiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie

9

17C/199/2012

poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným

postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi prvky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povesť spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Žalobca uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca však svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Súd nemôže žalobcovi priznať náhradu nemajetkovej ujmy na základe jeho abstraktných tvrdení, keď nepreukázal a nekonkretizoval, aké podnikateľské postupy a aktivity boli ovplyvnené. Pokiaľ žalobca tvrdil, že neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť spoločnosti, súd mal za to, že žalobca nevyužil svoju zákonnú možnosť podať sťažnosť na prípadné prietahy. Navyše súd s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 675/2011 zastáva názor, že nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo (nie je daná priama príčinná súvislosť). Súd sa nestotožňuje ani s názorom žalobcu, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia s nárokom priznávaným Ústavným súdom Slovenskej republiky za prietahy v konaní. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať.

10

17C/199/2012

Pokiaľ žalobca v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazoval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 01.03.2012, sp. zn. 9Co/285/2011, v ktorom tento súd výslovne uviedol, že samotné porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov patrí výlučne do právomoci ústavného súdu. Súd preto nemohol skúmať porušenie ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a žiadne konanie, v ktorom by bol konštatovaný prietah v konaní, sa nevedlo (žalobca to ani netvrdil ani nepreukázal). Je však potrebné zdôrazniť, že aj v prípade, že by sa potvrdilo porušenie základných práv žalobcu, aj v tomto prípade by bolo potrebné preukázať existenciu konkrétnej nemajetkovej ujmy. Žalobca však vznik nemajetkovej ujmy nepreukázal.

Súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou. Ak by aj žalobca vznik majetkovej škody a nemajetkovej ujmy preukázal, žalobca nepreukázal, že by mu tvrdené náklady nevznikli aj tak. Žalobca totiž nepreukázal, že by v prípade dodržania zákonnej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie došlo priamo úmerne k skoršiemu vymoženiu pohľadávky a skoršiemu skončeniu exekučného konania.

Keďže žalobca nepreukázal splnenie všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd návrh žalobcu ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Keďže úspešnému žalovanému vo veci v konaní žiadne trovy nevznikli (zo spisu nevyplývajú), súd mu ich náhradu proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

11

17C/199/2012

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené

(§ 205a O. s. p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 veta prvá O. s. p.).